

‘ተመን ምእንቲ ኹብዱ ይኸይድ ብኹብዱ’

ብምክንያት ናይዞም ኣብ ዝሓለፈ ወርሒ መጋቢት ግዳይ ናይ ማእከላይ ባሕሪ ዝኾኑ 400 ንጹሃት ኣሕዋትናን ኣሓትናን ደቅናን ዝተሰምዖም መሪር ሓዘን ንምግላጽ፣ ከምቶም ኩሎም ኣብ ምሉእ ዓለም ዝርከቡ ኤርትራውያን ዘካየዱዎ፣ ኤርትራውያን ካናዳውያን ተቐማጦ ቶሮንቶን ከባቢኣን ከምኡውን ካብ ከተማ ኣታዋን ዝርከብዎም ኣብ ዝሓለፈ ሰነይ 18 ሚያዝያ ኣብ ከተማ ቶሮንቶ ኣብ ፊት ባይቶ መንግስቲ ኣንታርዮ- ኪንስ ፓርክ- ዕዉት ሰላማዊ ሰልፊ ኣካይዶም።

ንቤተ-ሰብ ናይዞም ክሎም ዝሞቱ ጽንዓት ይሃቦም እንዳበልኩ ንምዉታት ንምዝካርን ጉዳዮም ብመንግስቲ ካናዳ ተጻርዮ ከምዚ ዝዓይነቱ ዘሕዝን ሓዲጋ ንመጻኢ ንኸይጋጥም ስርሖምን ናብርኣምን ገዲፎም ኣብ ሰልፊ ዝተረኸቡ ንኸሎም ተሳተፍቲ ሕልናኹም ይጽናዕ ክብል ይፈቱ። ወዲ-ሰብ ካብ ካልእ ፍጡራት ፍሉይ ዝገብር እንተድኣሃልዩ ምእንቲ ካልኣት ሕልና ምህላዉ ጥራሕ እዩ። እዚ ሕጂ ንህዝቢ ኣጋጢሙ ዝርከብ ዘሎ ሕሰምን ሸግርን ስቅያት ከምቲ ናይ ቅድሚ ዝተሓልፈ ጸበባ ክሕለፍ እንተድኣ ኮይኑ ኸኣ ጸቡቕ ታሪኽ ድኣምበር ሰብ ነባሪ ከምዘይኮነ ተገንዚብና ኣብዚ ፈታኒ መድረኽ ምስ ውሽጣዊ ሕልናና ክንተሓሳስብ ይግባእ። ኣብ ዝሕለፈ ኣዋርሕ ኣብ ጃፓን ዘጋጠም ሓዲጋ ሱናሚ ደቂ ሓውቦና ወይ ድማ ደቂ ሓትነና ኮይኖም ዘኮይኑ በቲ ዘጋጠም ሓዲጋ ኩሉ ሕልና ዘለዎ ወዲ ሰብ ሓዚኑ። 325 ኤርትራውያን ኣብ ባሕሪ ጉዳዮም ብዘይተፈለጠ ምክንያት ኣብ ባሕሪ ጥሒሎም ኣካላቶም ብጠያይት ተወቑዑ ጉዳዮም ክጻረ ኣለዎ ምባልን ዓይም ገዲፎም ዘውጽውኡም ዘሎ ጉዳይ መፍትሒ ክግበረሉ ኣለዎ ንዝበለስ ትሕግዞምበር ክንደይ ዓበይትን ንኣሸቱን ዘለውዎ ቦታሃገር ካናዳ ዝፈቐደሎም መሰሎም ክትክልክሎምን ምኻን ምስ ኣበየካ ድማ ማእከላይ ኢድካ ከተጽኣሎምን ኣውኡ ኮይንካ ንጎይቶትካን መሻርኽትኻን ጸብጻብ ከተሕልፍን ኣብ ልዕሊ መሬት ዘሎ ፍጡር ዘይጻወርዮ፣ እቶም ኣብ ግዜ መግዛእቲ ኣብ ዘበን ሃይለስላሴ መግዛእታዊ ሕጊ ተጠቂምም ኣብ ማእከል ኣዲስአበባ ኤርትራ ኢትዮጵያ ኣይኮነትን ኢሎም ኣድማ ዘካይዱ ዝነበሩ ገለ መራሕቲ ህግደፍ ሕጂ ድሕሪ ነጻነት ኤርትራ መሰል ናይ ኣድማ ኣይኮነን መሰል ናይ ምዝራብ ዘይብላ ሃገር ጌሮማ መሪሩዎ ንዝወጸ ድማ ብናይ ዝነበረሉ ሃገር ሕጊ ተጠቂሙ ጉዳይ ናቶ ኣብ ምእከላይ ባሕሪ ዝጠሓሉ ኤርትራውያን ንኸጻረ ሰላማዊ ሰልፊ ንዘካየዱ ክትክልክሎም ምፍታን ናይገበን ገበን ስለዝኾነ ኣብዚ ጉዳይ ንኸብትኑ ዝተረኸቡ ኣብቲ ጸሊም መዝገብ ሰፊርም ኣለዉ፣ ስጋብ ሕጅስ ተዓረሰና። ካብ ሕጂ ንደሓር ግን ወይ ህግደፍ ወይ ንሕና ዘሎ ይተዓዘብ፣ እቲ ደበና ናይ ዓመጽቲ ክቕንጠጥዮ ሕግን ፍትሕን ድማ ክነግስዮ ኩሉ ይስነድዮ ዘሎ መዓልቱ ምስ ኣኸለ ድማ ኣብ ቅድሚ ሕጊ ክትቀርቡ ምኻንኩም ኣይትዘንግዑ፣ ኣብዚ ኹሉ ኣደዳ ሕሰምን ሸግርን ንኸንወድቑ ዝገበረና ቀንዲ ጠንቂ ብዋጋ ካልኣት ዝና። ጣዕሚ። ሃብትን ካልእ ዓይነት ስሶዕ ባህርያት ንምርዋይ ካብ ምድላይ ምኻኑ ንስሕቶ ኣይመስለንን። ድሕሪ እቲ ነዊሕ ዓመታት ህዝቢ ኤርትራ ዘሕለፎ ሸግርን ከርተትን ነቲ ኣብ ባይታ ዘሎ ኩነታት ንምርዳእ ንኸልእ በለጽን ስሰዕትን ኢሉ ዓይኑ ክደፍን ዝደልየ ሰብ እንተዘይኮይኑ ክጋዮ ማለት ዘይሕሰብ ጉዳይ እዩ። እንብኣርከስ ኣብቲ ቀንዲ መበገስይዩ ኣርእስቲ ንኸምለስ፣ ኣብዚ ኣውያት ናይዝኣም ሰዉኣትና ንምስማዕ ኣብ ቶሮንቶ ዝተኸየደ ብኸሉ ሸነኻቱ ማለት ብልምዲ ይኹን ብመንፈሳዊ ቅዱስ ንዝኾነ ሰላማዊ ሰልፊ ሕንኽ ከይበሉ ንኸዘርጉን ከዕገርጉን ክጻረፉን መኪንኡም ሒዞም ዝተረኸቡ ኣብ ስእሊ ተለጢፎም ምስ ርኣኹም ሰብ ምኻነይ ክንዕቕኒ

ተግባራት ናይዞም ሕልና ኣልቦ ዝኾኑ ትሕተ ፉጡራት ኢልካ ከትገልጸም እትኸእል ሰባት ዝፈጠረሊይ ሕርቃንን ጋሂን ከቃጻጸሮ ስለዘይካእልኩ ምስ ገለ ገለ ኣዕሩኹተይ ካብ ምንታይ ተቢሊሶም ስጋብ ከምዚ ዝኣከል ነወራምን ፉንፉን ስራሕ ንኸካይዱ ተዋፊሮም ኢልና ከነፀልል ምስ ጀመርና ካብ'ቲ ተግባራቶም ንላዕሊ እቲ ምክንያት ናይ ተግባራቶም ዝኸፍኡ ኮይኑ ጸኒሑና፤ እቶም ነተን ከም ዕቡዳት ኣኸላባት ከነብሓ ዝመጸ ከም ጸሉላት ኩሉ ተቐመጣይ ቶሮንቶ ዝፈልጠን ሳራ ተስፋማርያምን ገነት ገብረሱስን ብመኪና መሪሖምን ዝመጹ ናይ ጉሓፋት ጉሓፋት ዓቀይቶት ተኸለ ስምኡንን ኢፍሬም ወልደሳሚኤል ዝባሃሉ ኮይኖም ታሪኽ ህይወቶም ንኸትጽሕፎ እትረፍ ንኸትዛረቡ ዘሕፍር ጉዳይ እዩ፤ እዞም ዓቀይቶት ያኣይ ጃሱሳት ምኻን ከም ሞያ ወሲዶም ሰል ፎን ተሓንጊጦም ንጎይትኦም ብብልሽውናን ስኽራን ዝልለ እስቲፋኖስ ንጉሰ ጸብጸብ ንምሃብን ከፈራርሑን ከጉባዕቡዎን ዝደፋፋኦም ንኣይሸቲ ከይንበሎም ሻብዓይ ጸግሪ ከብቅሉ እንተዘይኮይኖም እዞም ንርእዮም ዘሎና እዮም።

ተኸለ ስምኡን

እስቲፋኖስ ንጉሰ

ኢፍሬም ወ.ሳሚኤል

ሳራ ተ.ማርያም

ገነት ገ.የሱስ

እቲ ናይ ሓሶት ሑሉፍ ሃገራውነት ዝሉብስዎ ቆቡዕ ይኹን መረጸን ቀንጢጡ ንዝፈልጦም ብዘይካ ኩቱር ስስዕትን ዝርፋን በለጽን ቅጥፊትን ካልእ ዝኾነ ዓይነት ሃገራዊ ይኹን ማሕበራዊ ሕልናዊ ስምዒታት ዘይጸልዎም ዕርቃኖም ዝወጹ ሰባት እዮም። ከምቲ ኣቦታት ከምስሉስ ካብ ባሕር'ስ ብማንካ ከምዝብልዎ፣ ተኸለ ስምኡን እንተደኣ ወሲድና ኣድራሻኡ ኣብ 275 ብላክክሪክ ካብ መንግስቲ ኣንታርዮ ንድኻታት ተባሂሉ ዝተዋህቦ ዝሃ፣ ኣብ ክንዲ ንመንግስቲ ከምቲ ጉቡእ ዝመልሶ። ንኻልእት ጸጉማት ኤርትራውያን ብኹቡር ዋጋ ኣካርዮ። ካብኡ ዘእተዎ ገንዘብ ተጠቂሙ ኣብ ሮጀርሰን ዳፍሪን ዝርከብ ከባቢ ዝዝሉን ሞርጎጃ ካብኡ እንዳኸፈለ ምስታ ሐሚኡ ገንዘብ ናይ መንግስቲ እንዳኣጠፋፊኦ ዝነብር ጉዕዞይ ዝኾነ ሰብ እዩ፣ እዚ እንዳሃለዎ ከም ጃሱስ ሓሶት ንህግደፍ እንዳቀባበለ ሰብ ካብ ዓዱ መሪርዎ ንዝልቐሉ መሬት ተራሰትዮ ኣብ ሰምበል ዝዝ ንኸሰርሕ መሬት ተዓዲሉ ይርከብ፣ እዚ ሰብ'ዚ ዓዱ ከባቢ ኣስመራ ማለት ዓዲ-ንፋስ ኮይኑ ናይ ዓዱ ዝተማሰሩ መሬት ኮሎዎ ክንሱ እዩ። ደረት ዘይብሉ ስስዕቲ እንተተባህለስ ምግናን ኣይኮነን፣ ናይ'ዚ ሰብ'ዚ ስስዕቲ ናይ ሕሉፍ ሕሉፍ ዝኾነ እዩ፣ እስከ ንሕሰበሉ- ሰብ እትረፍ ዝውንኖስ ዝህስ ዝካረዮ ሲኢኑሉ ደቁ ንምዕባይ ጸቢብዎ ኣብ ዘሎ ኩነታት ሃገርና፣ እዚ ሰብ'ዚ ኽኣ ብሃገር እንዳኸቐጠ ብዋጋ ናይቶም ንምሉእ ህይወቶም ተቓሊሶምን ተሰዊዖም ከምጽእዎ መሬትን ሃገርን ኣርባዕተ ዝዘውንን ተራእይዎ፣ ናይዚ ሰብ ናውራም ስራሓት ገሊጽካ ዝውዳእ ኣይኮነን። እዚ ኸሉ ንህግደፍ ናይ ዓቀታይ ተልእኾ ስርሓት ዝፍጽመሎም ፈትይዎም ዘይኮነስ ዝበረቐ ጸሓዩይ ዝነገሰ ንጉሰይ ዝብል ሽርሒት ተጠቂሙ ብኣቃራጭ ንኸህብትም ዝገብር ወፍርታት እዩ። ንኣብነት መምጺኡን ዘይፍለግ ማካይን ንኻልእት ኤርትራውያን ዘይፍቀደሎም ከም ዓሰቢ ንጎይቶቹ ዝህቦ ኣጎልግሎት ተቐጺሩሉ ካብ ቶሮንቶ ንኤርትራ እንዳእተወ እዚ ዘይብሃል ሃብቲ ክድልብ ምጽንሑ ናይ ኣደባባይ ምስጢር እዩ፣ ጉዳይ ናይ ኢፍሬም ወልደሳሚኤል ከምቲ ኣቦታት'ሲ ከምስሉ እንከለዉ ዝበእ'ስ ኣብ ዘይፈልጦ ዓዲ ከይዱ ኣጎዛ ኣንጹፉለይ በለ ከም ዝባሃል፣ ያኣይሲ ኢፍሬም ጉዳስ ሃገራዊ ኮይኑስ ናይ ደቂ-ስወኣት ሕድሪ ሓላፊ ኮይኑ ኣብ ቶሮንቶ ወዘኽ ወዘኽ እንተበለስ ንነብሱ ክታልል እንተዘይኮይኑ ንኻልእ ሰብ ክታልል ከምዘይክእል ክሕበር ይግብኡ። ስድራ ስውኣት ንምሕጋዝ እንተደኣ ኮይኑ ብጉቡእ ተለልዮም ብቐጥታ ነቶም ስድራቤታት ምሕጋዝ እምበር ንመንግስቲ ምሕጋዝ ድኣ እንታይ ትርግም ኣለዎ፣ መንግስቲ ደኣ ብዓቢኡ ዝተዋህቦ ሓገዝ እንዳመንዝዔስ ነዚ እም ሓንጊፋይ እዩ ዝብላካ፣ 20 ሰነ መዓልቲ ስውኣት ክንሱ ነዘም ንመበል 20 ዓመት መዓልቲ ናጻነት ከኹብሩ ዝኸዱ ጃሱሳት ናይ መደቀሲኦምን መስተኣምን ካልእ ወጻኢታቶም ንምሸፋን ተባሂሉ ኮነ ኢልካ ብሽም ስውኣት ሰብ ደንጊጹ እንተሃበ ተባሂሉ ኣብዘይ መዓልቱ ኣብ ዝሓለፈ የካቲት ናይ ደቂ ስውኣት በዓል ተጊሩ፣ ግብረ-ሰናይ ኣብ ዝኸ እዩ ዝጅመር ዝብሎ ሲኢኑ ድዩስ ዋላ ኣይፈልጡኩን ብምባል'ዩ! ንበዓልቲ ቃል-ኪዳኑ ሓንቲ ዘይገበረቶ ፈቲሑ ከም ዓሰቢ ናይቲ ንህግደፍ ዝገብር ናይ ዓቀታይ ኣጎልጉሎት ኣብ ኣስመራ ኮይዱ ገና ሃገራዊ ኣጎልጉሎታ ዘይወደአት ጋሉ ትኾኖ ኣብ ዝቐረባ ዓመታት ተመሪዑ ብኣቃራጭ ንካናዳ ንኸምጽኡሉ ዝግብር ዘሎ ናይ ሃልኪ ሽርሒት ካብ መኻን ሓሊፉ ካልእ ትርጉም ከምዘይቡሉ ካብ ማንም ሰብ ኩውል ከምዘይኮነ ክርዳእ ይግብኡ። እቶም ብድሕሪ መጋሪጃ ኮይኖም ዝልእኸዎ ዘሎዉ ናይ ህግደፍ ጎይቶቹ ዝሰሓትዎ ክመስሎ ይኸእል ይኸውን። እዘም ክልተ ዝተገልጹ ሰባት ካብ ዓቀይቶት ምኻን ሓሊፎም ካልእ ትርጉም ዘሎዎ ተራ የብሎምን። እቶም ብድሕሪ መጋሪጃ ኮይኖም ኣብ ቶሮንቶን ከባቢኡን ዝርከብ ህዝቢ ብሓባር ተራዳዲኡሽግራቱን ንኸይፈትሕን ሀገራዊ ብዓላቱ ንኸየካይድ ዝጸብእዎ ቀንዲ ዕሰባት ናይ ህግደፍ መን ምኻኖም ምእንታን ከለልዮም እንሆ ኣስማቶምን ስእሎምን ነቐርብ፣

እስቲፋኖስ ንጉሰ ተመስገን ትረፊ ሚካኤል ተወልደ ተኸለ እንግዳ ዳንኤል ኣርኣያ ደስታ ዳንኤል ኣርኣያ

ናይዚኣቶም ቀንዲ መተኣኻቲቢ ምኽንያታት ገሊጹም ኣብ ዝሓለፈ ቃልሲ ህዝቢ ኤርትራ ዝነውር ታሪኽ ዝፈጽምዎ ንምሸፋን ቆቡዕ ሑሉፍ ሃገራውነት ከም መዕቆቢ ንምንዳይ፣ ገሊጹም ክኣ ዕርቃን ናይ መቆልን መንነት ዘሎዎ ኮይኖም ምሉእ ዜግነታዊ ማዕርነት ብናይ ህግደፍ ኣባልነት ከምጽወተሎም ዝደልዩ፣ ገሊጹም ክኣ ከምቲ ተመን ምእንቲ ከብዱ ይኸይድ ብኹብዱ ከምዝባሃል ምእንቲ ከብደም ዝተሸጡ እዮም። ኣባል ህግደፍ'ዩ። ኣባል ዝኾንኩሉ ዕላም ግን ሕግን

ፍትሕን ንኸነሰፍንበር ሕግን ፍትሕን ከንዕምጽጽ እንተድኣ ኮይንና ኣባልነተይ ሲሒብ ኣለኹ፣ ኣብ ዝሰዕብ ዝርዝር ብዛዕባ'ዞም ሰባትን ካልኣት መሰልቶምን ብጹሑፍ ሒዞ ስጋብ ንራኹብ እዚ ዎድሓንኩም።

ፍ. ዓወት